

autorka: Linh Giang Nguyen Hoangová

Očima vietnamského rodiče

Narodila jsem se v roce 2000 v Teplicích jako banánové dítě (zevnitř bílé, zvenčí žluté). Mí rodiče se sem přistěhovali před mým narozením. Celý svůj život bojuji s hledáním své vlastní identity. Jsem Vietnamka? Jsem Češka? Nemluvím perfektně vietnamsky, a ani neznám tak dobře vietnamskou kulturu, jako tu českou. Lhala bych, kdybych tvrdila, že se cítím být více Vietnamka, než Češka. Nevím, jestli je to tím, že jsem se tu narodila, nebo tím, že je mi jednoduše česká společnost mnohem bližší.

Moje prvotní myšlenka byla, že budu psát o občasném českém nepochopení, urážkách a předsudcích a proč tomu tak je. Jaký je úhel pohledu těchto lidí. Po delším uvažování mi však došlo, čím názor je pro mě nejdůležitější. Koho se snažím celý život pochopit? Mé vietnamské rodiče.

Už od malička mi maminka často říkávala, že už jsem moc "počeštělá". Byla jsem to typické dítě, co bylo celý den u českých babiček a tetiček. Vyrostla jsem na rohlíku s máslem, buchtičkách s krémem a na pohádkách od Vladislava Vančury. Přes den jsem měla českou výchovu, večer zase tu vietnamskou.

Když mi začala puberta, moje emoce vyšly všechny ven, a to hlavně ty negativní. Ono období puberty není pro žádné dítě lehké, natož pro dítě, které neví, kam patří. Jakými pravidly se mám řídit? Těmi, které slýchávám doma nebo těmi, které vidím u spolužáků ve třídě? Co je normální a správné?

„Proč pro mě nemá moje vlastní matka pochopení?“ říkala jsem si. Proč nerozumí tomu, že chci mít jen stejný život jako ostatní děti? Proč nemůžeme jezdit o víkendech na chatu? Proč nemůžeme o prázdninách na dovolenou? Proč nemáme s mamkou tak blízký vztah, jako měly mé vrstevnice? Proč jsem nemohla přespávat u kamarádek?

S přibývajícím věkem však vidím mnoho věcí jinak a došlo mi, že ani já pro své rodiče nikdy nehledala pochopení. Vyrostli v jiné zemi a přijeli sem za lepší budoucností pro sebe a hlavně pro své děti. Když jsem jako puberťačka trucovala, že musím prodávat v obchodě, nedocházelo mi, jaký jen nepatrný zlomek všeho, co mi rodiče dávají, jim tímto vracím. Nedocházelo mi, že každá absence mé maminky na různých školních soutěžích byla omluvena tím, že mi vydělává na budoucnost.

Občas přemýšlím, zda je to vůbec možné. Aby česky vyciňované dítě plně pochopilo vietnamského rodiče a naopak. Já i maminka máme velmi odlišné priority v životě i pohled na svět.

Když jsme si jednou s maminkou do noci povídaly o minulosti, svěřila se mi, co vše si musela prožít, aby byla tam, kde je dnes. Od těžkého rozvodu s mým otcem, kdy prakticky skončila na ulici s malým dítětem na krku, až po vybudování obchodu, koupě prvního auta a začátku slušného života. Došlo mi, kolik věcí musela obětovat. Kolik nocí jela sama přes 300 kilometrů pro zboží do obchodu. Kolik bolesti si musela vytrpět, když byla půl světa od své rodiny a neměla se na koho obrátit ve špatných časech.

Vybavuji si naše první vlastní bydlení od rozvodu rodičů. Bydlely jsme v takovém zahradním domku, kde byly dvě místnosti (ložnice a kuchyň). V ložnici bylo rozbité okno, takže mě mamka v zimě uspávala v kombinéze s teplovzdušným konvektorem u postele. Samotná musela mrznout, protože mně byla zima i v té posteli. Koupaly jsme se v plastové kádi v kuchyni, byla to totiž nejmenší místnost a bylo tam nejtepleji. Hrnou se mi slzy do očí, když si představím, že bych v těchto podmínkách měla jednou vychovat já své dítě.

Nenechte se ale mýlit, já měla pěkné dětství. Měly jsme co jíst, kde spát a já za to byla vděčná. Maminka se mi to snažila vždycky udělat hezčí. Nasadila mi růžové brýle, když život zrovna nebyl nejbarevnější. Byly jsme to my dvě proti celému světu. Já a moje máma.

Pochopila jsem proto, že mezitím, co já bojovala a vzdorovala výchově své matky, z jejího pohledu ona ztrácela vietnamskou osobnost své dcery.

Neměla bych to být právě já, která by se na náš vztah měla podívat jinými očima? Není to takový paradox života? Celý život se honíme za tím, abychom něco našli, přitom to celou dobu máme před sebou. Možná nikdy nebudeme mít s maminkou stejné názory a pohled na svět. Není skoro nemožné mít pro každého pochopení? Stejně jako John Green si pokládám otázku: „Jak se kdy dostanu z tohoto labyrintu?“

Uvědomila jsem si však, že jednu prioritu společnou máme, a to, aby byla ta druhá hlavně šťastná. Díky mamince mám život obohacený dvěma kulturami, mám dva mateřské jazyky a v srdci dvě země. Jsem šťastný člověk a vděčná dcera.